

Piotr Kowolik

Warto przeczytać : informacje o nowościach wydawniczych

Nauczyciel i Szkoła 3-4 (32-33), 250-256

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Piotr Kowolik

Warto przeczytać - informacje o nowościach wydawniczych

W tym jubileuszowym numerze kwartalnika pedagogicznego "NAUCZYCIEL I SZKOŁA" przekazuję informacje o nowościach Wydawnictwa Górnośląskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Kardynała Augusta Hłonda w Mysłowicach i nie tylko.

Piotr Kowolik
Redaktor Naczelny

Jolanta Gwioździk (red.)

BIBLIOTEKA SZKOLNA W DYSKURSIE EDUKACYJNYM.

Mysłowice 2005, ss. 348

Termin „dyskurs edukacyjny” zdaniem Janiny Labochy obejmuje proces przekazywania wiedzy.¹ Dotychczas pojęcie dyskursu zbyt rzadko pojawia się w nauce o książce i bibliotece, nawet gdy mowa o bibliotekarstwie szkolnym i pedagogicznym. Tymczasem udział biblioteki w procesie edukacyjnym w szkole ma wszelkie cechy uczestnictwa w dyskursie pedagogicznym jako procesie społecznym. Prezentowany tom zawiera 25 opracowań, polskich i zagranicznych autorów, ukazujących bibliotekę szkolną w polskiej tradycji i systemie edukacyjnym, udział biblioteki w organizowaniu i prowadzeniu edukacji czytelniczej i medialnej, prezentujących wizerunek oraz nowe zadania współczesnego nauczyciela bibliotekarza. Ukazano program wychowawczy biblioteki szkolnej, także jako jeden z elementów jej tożsamości, podkreślając znaczenie form pracy pedagogicznej i biblioterapeutycznej.

¹ J. Labocha, Dyskurs jako proces przekazywania wiedzy. W: Dyskurs edukacyjny. Kraków 1995, s. 10-15.

Elżbieta Górnikowska-Zwolak

MYŚL FEMINISTYCZNA JAKO NURT ROZWAŻAŃ W PEDAGOGICE SPOŁECZNEJ. Mysłowice 2006, ss. 395.

W Polsce tematyka feministyczna cieszy się dużym zainteresowaniem. Świadczą o tym konstituujące się na uczelniach interdyscyplinarne studia kobiet, powstające w środowiskach akademickich zespoły badań problematyki kobiet, tzw. feminologiczne, czy badań problematyki płci kulturowej. Książka jest próbą przybliżenia pedagogom społecznym kontrowersyjnego i wieloaspektowego zjawiska, jakim jest feminizm. Praca składa się z: wprowadzenia, dziewięciu rozdziałów i podsumowania. Oto tytuły rozdziałów:

1. Geneza, przedmiot zainteresowań i metody pedagogiki społecznej.
2. Obecność kobiet i problematyki kobiecej w sferze publicznej u progu narodzin pedagogiki społecznej.
3. Okres międzywojenny i po II wojnie światowej. Kontynuacja czy zmiana.
4. Ideologia - pojęcie pozytywne. Związek ideologii z edukacją i pedagogiką społeczną.
5. Feminizm. Filozoficzno-polityczne założenia organizacji sprawiedliwego społeczeństwa.
6. Epistemologia feministyczna - o znaczeniu kategorii płci dla współczesnej teorii wiedzy.
7. Język jako narzędzie w oddziaływaniu socjalizacyjnym.
8. Obszary dyskryminacji współczesnych polskich kobiet.
9. Instrumenty działań wspierających rozwój podmiotowości kobiet.

Bogaty jest wykaz pozycji bibliograficznych polskiej i obcej. Zawiera skróty nazwisk. Sądzę, że rozprawa E. Górnikowskiej-Zwolak wypełnia lukę, gdyż w literaturze nie ma całościowych, zwartych opracowań dotyczących relacji pomiędzy myślą feministyczną i pedagogiką społeczną.

Krystyna Heska-Kwaśniewicz

SZKICE ŚLĄSKIE. LUDZIE, SPRAWY, WYDARZENIA.

Mysłowice 2006, ss. 247

Książka ta była pisana przez wiele lat i stanowi swoistą podróż po Śląsku w czasie i przestrzeni. Podróżowanie to wiąże się z badaniami i pasjami prof. zw. dr hab. K. Heskij-Kwaśniewicz.

Praca składa się z dwóch części:

1. Człowiek - historia - literatura.
2. W harcerskim kręgu,

których kolejność wyznacza chronologia oraz problematyka: od powstania „Eleusis” na Śląsku w 1903 roku - poprzez powstania i plebiscyt, dwudziestolecie międzywojenne, wojnę i okupację, czas PRL-u, aż po dzień dzisiejszy.

Teksty zamieszczone w książce ukazywały się w latach 1980-2004 na łamach: „Dziennika Zachodniego”, „Gościa Niedzielnego”, „Kalendarza Katolickiego - Z tej Ziemi”, „Poglądów”, „Śląska” i „Tygodnika Powszechnego”.

Publikacja przyczynić się powinna do podniesienia świadomości historycznej i kulturowej czytelników, szczególnie młodego pokolenia.

Angelika Barczyk

**PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA I PRAWO WOBEC PODSA-
DNYCH ZABURZONYCH PSYCHICZNIE.**

Mysłowice 2006, ss. 165.

W okresie transformacji ustrojowej liczba osób z zaburzeniami psychicznymi w Polsce gwałtownie wzrosła. Generalnie zaburzenia te dotyczą obu płci i ludzi w różnym wieku.

Zasadniczym celem pracy postawionym przez Autorkę była analiza tendencji rozwojowych w zakresie psychologicznych i prawnych uwarunkowań stosowania obserwacji sądowo-psychiatrycznej i środków zabezpieczających w Polsce. Złożoność tematu i wielość przeplatających się wątków wymagały ujęcia interdyscyplinarnego na pograniczu psychologii, psychiatrii, prawa oraz elementów socjologii. Podejście to przyczyniło się do bardziej holistycznego ujęcia tematu, pozwalając na ukazanie go w szerokich i różnorodnych wymiarach. Książka zawiera cztery rozdziały:

1. Wpływ rozwoju psychiatrii i psychologii na ewolucję przepisów prawa w zakresie postępowania z chorymi psychicznie.
2. Problematyka praw osób chorych psychicznie na tle obowiązujących regulacji prawnych.
3. Sytuacja psychologiczna probantów sądowych i pacjentów detencyjnych.
4. Przestrzeganie praw probantów sądowych i pacjentów detencyjnych w świetle wyników badań własnych.

Pracę otwiera wprowadzenie, zamyka zakończenie wraz z wnioskami. Bogata jest bibliografia (320 pozycji), źródła internetowe (27 pozycji) i akty prawne (23 pozycje) oraz aneksy.

Jerzy Rzepka (red.)

PROBLEMATYKA OSÓB W WIEKU STARSZYM.

Mysłowice 2006, ss. 70

Starość jest jednym z ostatnich okresów ontogenezy, czyli rozwoju osobniczego człowieka. Wśród mechanizmów starzenia się człowieka wyróżnia się dwie grupy:

- teorie zakładające, że starzenie zależy od wielu czynników losowych (tzw. stochastyczne teorie starzenia się);
- teorie zakładające, że starzenie się jest zaprogramowane genetycznie.

Książka stanowi pokłosie III Ogólnopolskiego Seminarium Naukowego nt. Problematyki osób w wieku starszym.

Opracowanie zawiera siedem referatów:

- Z. Bartkowiak - Jesień życia w oczach seniora.
- A. Kowalewska - Proces biologicznego starzenia się.
- L. Zając - Psychologiczna sytuacja człowieka starszego oraz jej determinanty.
- A. Jaczewski, Seks osób w wieku podeszłym.
- J. Twarowska - Rajewska, Nowoczesna geriatria.
- H. Hrapkiewicz - Uczestnictwo w Uniwersytecie III Wieku jako sens życia.
- M. Gross, Proces umierania, śmierć, hospicjum.

Katarzyna Krason, Beata Mazepa-Domagala (red.)

W KRĘGU SZTUKI I EKSPRESJI DZIECKA.

ROZWAŻANIA INSPIRUJĄCE.

Mysłowice-Katowice 2006, ss. 390.

Ekspresja służy z pewnością komunikowania siebie innym, ale ma również - swoją rolę w procesie indywidualizacji, służącej rozwojowi tożsamości (także w rozumieniu konstruktywnego zaprzeczenia jej, czyli transcendowania (Zamiast wstępu, s. 9 - przyp. P.K.).

Całość rozważań komponuje się w spójny obraz koncentrujący się na wieloaspektowej eksploracji wyznaczników twórczości, jej charakterystyki i diagnozowania:

Część I - Droga do kreatywności, czyli dlaczego i gdzie rodzą się twórcy.

Obszerny fragment książki zajmują penetracje wypowiedzi plastycznych dzieci;

Część II - Dziecięce komunikowanie się obrazami, czyli wymiary znaków ikonicznych.

Rozbudowany został wątek literacki (zwłaszcza zabawa z poezją i tworzenie tekstów);

Część III - Literatura jako inspiracja i materia tworzenia, czyli słowa uwolnione.

Poszukiwanie strategii najpełniejszego wyrażania się poprzez tworzenie muzyki, akcje plastyczne, grę teatralną czy nawet edukację informatyczną i matematyczną w szkole oraz placówkach artystycznych i kulturalnych stanowią zawartość:

Część IV - Edukacja poprzez sztukę, czyli jak łatwo przejść na drugą stronę lustra.

Ukoronowaniem opracowania stał się obszar terapeutycznego oddziaływania odbioru i tworzenia sztuki (muzyka, literatura, malarstwo, teatr, film, taniec):

Część V - Arteterapia, czyli poszukiwanie pełni piękna. Ekspresja twórcza wykorzystująca sztukę, jako materię różnorodnych systemów semiotycznych, stanowi drogę, która z jednej strony wskazuje jak przekroczyć granicę własnego potencjału, aby dążyć do doskonałości i piękna, z drugiej przygotowuje na nieprzewidywalność permanentnych zmian dokonujących się wokół nas, stając się komponentem ludzkiej kultury.

Wiesława Walc

PRZEMOC W RELACJACH MIĘDZYLUDZKICH - OPINIE MŁODZIEŻY.

Rzeszów 2006; ss. 223

Przemoc jest problemem, z którym we współczesnym świecie trudno się nie zetknąć. Autorka podjęła badania związane z problematyką przemocy uwzględniając opinie młodzieży dotyczące różnych jej aspektów (uwarunkowań, skutków, dopuszczalności) - tej realnej oraz obserwowanej na ekranie. W badaniach poszukiwano także związku między percypowanymi postawami rodzicielskimi a opiniami na temat zjawiska przemocy.

Praca składa się z 6 rozdziałów:

1. Przemoc - jej istota i skutki.
2. Uwarunkowania przemocy w relacjach interpersonalnych.
3. Metodologia badań.
4. Przemoc w rozumieniu i doświadczeniach badanych osób.
5. Przemoc w ocenie badanej młodzieży.
6. Opinie młodzieży o przemocy w relacjach międzyludzkich i ich związek z postrzeganymi postawami rodzicielskimi - wnioski z badań.

Praca stanowi wartościowy materiał, szczególnie w warstwie empirycznej. Polecana jest studentom, nauczycielom, pedagogom, psychologom, rodzicom i innym zainteresowanym przemocą i agresją.

Bogusław Śliwerski (red.) **PEDAGOGIKA.**
Gdańsk 2006.

Treść podręcznika wprowadza w świat współczesnych nauk o wychowaniu. Podręcznik został tak pomyślany, aby zachęcić studentów, jak i nauczycieli akademickich do analizy wiedzy o kształceniu i wychowaniu w sposób dopełniający, wzbogacający dotychczasowe narracje akademickie o nowe teorie, konteksty kulturowe, perspektywy badawcze, które wpisały się już na trwałe w dokonania współczesnej pedagogiki.

Trzytomowy podręcznik wpisuje się w model nowoczesnego kształcenia akademickiego przyszłych profesjonalistów.

- Pedagogika. Tom 1. Podstawy nauk o wychowaniu, ss. 446

Tytuły rozdziałów:

1. Historia wychowania
 2. Wprowadzenie do pedagogiki
 3. Pedagogika ogólna
 4. Współczesne kierunki pedagogiczne
 5. Modele wychowania
 6. Aksjologiczne podstawy wychowania
- Pedagogika. Tom 2. Pedagogika wobec edukacji, polityki oświatowej i badań naukowych, ss. 523
 7. Metody badań pedagogicznych
 8. Pedagogika porównawcza
 9. Dydaktyka szkolna
 10. Psychologia kształcenia
 11. Pedeutologia
 12. Socjologia edukacji
 13. Podstawy prawa oświatowego
 - Pedagogika. Tom 3. Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej, ss. 389
 14. Pedagogika społeczna
 15. Edukacja dorosłych
 16. Pedagogika pracy
 17. Pedagogika opiekuńcza
 18. Pedagogika resocjalizacyjna
 19. Pedagogika mediów
 20. Pedagogika specjalna
 21. Pedagogika zdrowia.

Te trzy tomy stanowią kompendium wiedzy z zakresu pedagogiki. Jest to efekt współpracy grona Autorów z całej Europy: Niemiec, Włoch, Anglii, Szwajcarii,

Czech, Finlandii i Polski. Książka jest tak pomyślana, że poznamy pedagogikę w jej historycznym, porównawczym i syntetycznym wymiarze. Zapoznajemy się z odmiennymi historycznie i kulturowo analizami zjawisk edukacyjnych i poznamy subiektywne spojrzenia poszczególnych Autorów na omawiane zagadnienia, dzięki czemu uzyskujemy wielopłaszczyznowy i interdyscyplinarny obraz pedagogiki, którą moglibyśmy nazwać pedagogiką bez granic, pedagogiką otwartą na świat, ludzi i pasjonujące ich idee.

Franciszek Kozaczuk (red.)

**OPTIMALIZACJA ODDZIAŁYWAŃ RESOCJALIZACYJNYCH
W POLSCE I W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPEJSKICH.**

Rzeszów 2006, ss. 297

Funkcjonowanie współczesnego więziennictwa w państwie demokratycznym wymaga dostosowania go do standardów europejskich. Właśnie w tym kierunku, ewoluuje polska penitencjarystyka. Przedstawione czytelnikowi opracowanie zawiera odzwierciedlenie swoistego rozumienia możliwości optymalizacji. Mimo zastosowania różnych kryteriów daje się zauważyć dwoiste podejście w poszukiwaniu nowych rozwiązań w zakresie teorii i praktyki resocjalizacyjnej. Na ten temat wypowiadają się pracownicy naukowcy z różnych ośrodków akademickich, praktycy i pracownicy resortu więziennictwa.

Praca składa się z trzech części:

W części 1 - „Systemy penitencjarne niektórych państw europejskich” zaprezentowano strukturę organizacyjną, kategorie skazanych oraz zmiany w podejściu do więźniów (Szwecja, Irlandia, Anglia, Estonia, Mołdawia, Słowacja, Węgry, Litwa, Ukraina).

Część 2 - "Poszukiwanie optymalnych rozwiązań resocjalizacyjnych w penitencjarystyce polskiej" - opracowania teoretyczne i praktyczne.

W części 3 - "Oddziaływania profilaktyczne i resocjalizacyjne wobec młodzieży szkolnej i nieletnich" - artykuły te koncentrują się wokół zjawisk występujących głównie w środowiskach wolnościowych.

Praca przeznaczona dla praktyków i teoretyków (sędziom, kuratorom sądowym, wychowawcom i studentom pedagogiki).